

A TÖRVÉNY A TEREPEEN

Chalonnese-től Saint-Amand-Montrond-ig az egyesületek othon vannak. Grenoble-tól Rennes-en át Párizsig Franciaország egyesületek százából szőtt kabáttal fedett.

Chalonnese

Az 5000 lakosú településről polgármestere ad tájékoztatást.

Chalonnese-ban több, mint száz egyesület van. Némelyek csatlakoztak a megyei vagy országos szövetségekhez, mint például a családi egyesületünk, mások viszont teljesen függetlenek, spontán módon jöttek létre annak érdekében, hogy egy várakozásnak megfeleljenek, mint az idősek klubja egyesület. Vagy azok a tipikusan chalonnese-i egyesületek, mint a Part társasága (80 taggal), ahol a tagok a nehezített tekével foglalják el magukat (de van nálunk egy másik tekeklub is, ami már nyolcvan éve létezik *A hölgyek kétségbeesésére* néven).

Vannak még parókiái egyesületek is, amelyek a hatvanas évekig elég aktívak voltak, de mára már kissé háttérbe szorultak.

S végül a sport: nagyon sok független egyesületünk van, amelyek megosztóznak az önkormányzat által rendelkezésükre bocsátott pályákon és tornacsarnokokon.

Amikor idekerültem, kineveztem egy helyettest az egyesületi ügyekre. Azt mondtam: egyesületekre márpedig szükség van. De azt nem akarom, hogy minden évben 5000 frank támogatásért kopogtassanak... a rákövetkező évben pedig 5000 frank plusz két százalékért. Úgyhogy egyezményeket kötöttünk. Finanszírozom a működésüket, ha van konkrét tervük. Használhatják a helyiségeinket, vagy a polgármesteri hivatal fénymásolóját, ingyen, de ez el lesz számolva. Minden évben egyesületenként megcsináljuk a mérleget, és mindenki tudja, mennyibe kerül. Azt tudják, hogy az 5000 lakosnál többet számláló települések minden évben meg kell küldjék a prefektusnak a támogatásban részesített egyesületek listáját, a regionális számvevőszékek részére, mellékelve a tevékenységük eredményeiről szóló jelentést és a költségvetésüket. Sőt, azt is elvárják a polgármestertől, hogy ellenőrizze a közpénzből származó támogatás megfelelő célú felhasználását, de én erre nem vagyok hajlandó.

Miután megválasztottak polgármesternek, összehívtam az összes egyesületi elnököt. Azért, hogy megismerjem őket, hogy gratuláljak nekik, de ugyanakkor arra kértem őket, hogy viselkedjenek felelős módon, hogy a felelősséget osszák meg, hogy engedjék érvényesülni az életben a demokráciát, legyen közgyűlés és legyen igazgatótanács az egyesületekben. Némelyek azt hozták elő, hogy az önkéntesek felelőssége túlzottan megnövekedett. Erre válaszul finanszíroztam az ügyvitelre irányuló képzéseket.

Ily módon egy 32 millió frankos önkormányzati költségvetésből (amelynek 60 százalékát teszi ki az önkormányzati dolgozók fizetése) egymilliót fordítunk az egyesületek

támogatására. Hozzá kell tenni ehhez a műszaki segítség, a termék, az önkormányzati dolgozók jelentette költséget... ami körülbelül további 300 000 frankot jelent.

Magánszemélyként sok egyesületben vagyok tag (összességében legalább harmincban!), és elnöke voltam a Vidéki Családi Egyesületek Szövetségének (26 000 munkavállalót foglalkoztat). De a helyetteseimtől azt kértem, hogy ne vegyenek részt a helyi egyesületek vezetésében. Nem szabad összekeverni a felelősségi köröket. Van néhány egyesület, amelybe muszáj volt belépnem. Kevés ilyen van: a testvérvárosi bizottságok, az Idegenforgalmi Hivatal, amelyre az 1901-es törvény vonatkozik (az önkormányzat képviselteti magát benne, de a polgármester nem lehet az elnöke). Ellenzem az egyesületi élet „önkormányzatisítását”. Ha lehetne, bizonyos ágazatokban épp az ellenkezőjét csinálnám. Úgy tűnik számomra, hogy túlságosan nagy mértékben elvették a felelősséget az állampolgároktól. Elveszik tőlük annak lehetőségét, hogy az egyesületi szférában kinyilvánítsák véleményüket, hogy döntést hozzanak, és lássák a döntéseik hatását. És képzeljék csak el, mi lenne, ha nekünk kellene mindazt elvégezni, amit az egyesületek csinálnak!

Ahol még hiányoznak az egyesületek, az a kulturális szféra. Franciaország minden települése, elsősorban a vidéki települések, hihetetlen mértékű és néha értelmetlen erőfeszítéseket tesznek, immár harminc éve, a sport területén. Kevesebbet a kultúráén. Chalonnese-ban van könyvtárunk, játéktárunk, mozi-termünk... A kulturális kiadások a költségvetés közel 6 százalékát teszik ki. Azok, akik vidéken a kulturális problémák iránt érdeklődnek, gyakran tanárok. De ők kevésbé vesznek részt a helyi közéletben. És amikor csinálnak valamit, gyakran visszautasítják őket. Nem ismerik ezt a fajta nyelvet... Mert a parasztok világa más, az néma, és csak akkor ragadja magához a szót, ha valamivel nem ért egyet...

A kultúra Chalonnese-ban szükségszerűen a népműveléshez tartozik: azaz meg kell találni a módját, hogy az embereket aktív módon vonják be, ez egyébként a népművelés alapja. Nem jó semmire, ha összeütköznek velük: a kicsit túlságosan exhibicionista dolgokat a vidékiek nem szeretik. Ha a kultúrát népszerűsíteni akarjuk, nem szabad kiprovokálni a visszautasítást. De ezen a téren, az is igaz, az emberekben kisebb az igény, és nagyon könnyen szárnya szegettek lesznek a próbálkozások.

Chalonnese-ban van egy borvásárunk. Egy szép napon történt pedig, hogy kaptam egy levelet a prefektustól, amiben tájékoztatott arról, hogy egy 2000. novemberi rendelet miatt kötelező hivatalos „biztonsági embert” fogadni, aki végig jelen kell legyen az esemény alatt. Ez egy 8000 frankos kiadás! Az elnök kijelentette, hogy elege van, mindent lefúj. Erre a polgári védelem ezredesével kidolgoztunk egy olyan rendszert, amely szerint az egyik önkormányzati alkalmazott ki lesz képezve erre. Ez is egy

megetakarítás. Ami igazán súlyos vidéken, az az, hogy a szabályozás mindig túlságosan általános jellegű. Vegyünk csak egy kistelepet, pár száz lakossal, amelyik csinál egy vakációközpontot gyerekeknek, elhelyezi azt az iskolában, és szembetalálja magát egy olyan szabállyal, amit a több száz gyereket befogadó központokra dolgoztak ki. Holott ott legfeljebb egy tucatnyi gyermek lesznek.

Beauregard és Bassac

A Dordogne megyei 197 lelket számláló falu polgármestere meséli az egyesületekről.

Egy meglehetősen szűk iroda a telephelye egy újságnak, amit idestova tíz éve alapítottak, és amely 4500 példányban jelenik meg. Telephelye egy olyan egyesületnek, amelynek célja az írástudatlanság elleni harc, s amely két kantonra terjeszti ki működését. Egy másik egyesületé, amelyik a Périgord és Szenegál közötti cserekapcsolatokért jött létre. S végül a „Canailoux” elnevezésű egyesület székhelye is ez, ami tulajdonképp egy 12 éve létező bölcsőde.

Egy kis ütőshangszer-fesztivállal kezdtük. A semmiből. Ez 1981-ben volt. Négy évvel később 4500 belépőt számoltunk. A sikeren elgondolkoztunk. Túl nagyra kezdett

válni a dolog. És azt állapítottuk meg, hogy hiányzott belőle valami. Az emberi kapcsolatok. Leálltunk.

Részt vettünk egy afrikai héten. Kiválasztottuk Szenegált, azzal az elképzeléssel, hogy a mai Afrikában élő afrikaiakkal akarunk dolgozni, bemutatni az ő élő kultúrájukat, meghívni őket, hogy jöjjenek és mutassák meg nekünk a tudásukat, az életüket. Az első év nagyon keményre sikerült: 42 meghívottunk volt! Veszteségesek voltunk és személyesen is eladósodtunk. A következő években a helyzet javult. Most készítjük elő a negyedik fesztivált. Azóta fejlődnek a kapcsolatok a régió és Szenegál között. A megyei közgyűlés aláírt egy együttműködési egyezményt egy szenegáli településsel...

Az egyik körbejárt téma a „szenegáli nő” volt. Egy másik: az irodalom. Egy harmadik: a kézművesség. A célunk az, hogy az emberi tudást felértékeljük. Meg akarjuk változtatni, ami a périgordiak fejében van. Három alkalommal ment ki egy-egy harminc fős csapat Szenegálba. Tan könyvekkel, számítógépekkel.

Az egyesület tagjai az egész megyéből verbuválódnak. Ez a helyzet az újság esetében is. 33 településen ingyen juttattuk el az otthonokba. A hírek érintik a családokat.

